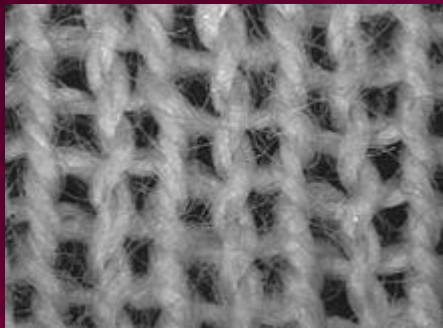

V L A K N A

Sestavila Nina Rijavec Ternovec, prof.
OŠ Solkan, POŠ Trnovo

NALOGA

- Od blizu si oglej košček blaga, na primer rokav na svoji srajci. Lahko si pomagaš s povečevalnim steklom.
- Kaj ugotoviš?

Blago je sestavljeno iz številnih med seboj prepletenih nitk. Nitke pa so sestavljene iz še manjših nitk, ki jim rečemo VLAKNA.

Vlakna so torej osnovni del, iz katerega so narejene niti in blago.

Natančno si oglej sukanec, to je nit, s katero prišijemo gumb.

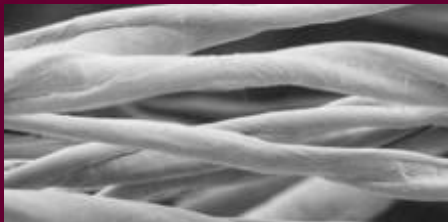
Je tudi sukanec sestavljen iz vlaken?

OD KOD PRIHAJAJO VLAKNA?

Med najbolj znanimi, ki jih poznamo že tisočletja so:

BOMBAŽ

VOLNA

SVILA

TO SO NARAVNA VLAKNA.

ZANIMIVOST

- *Svilopréjka je metulj, ki ni živopisanih barv kot metulji, ki jih poznamo, znana je kot zapredek iz katerega pridobivajo svilo. Gosenica se hrani z listjem bele murve, iz obustnih predilnih žlez pa izloča tekočo svilo, ki se na zraku strdi.*

- V tekstilnih tovarnah znajo izdelati tudi kemična vlakna. S posebnimi postopki jih predelajo iz nafte.

VLAKNA SE MED SEBOJ RAZLIKUJEJO PO DOLŽINI IN DEBELINI.

Bombažno in
volneno vlakno
sta kratka.

Še daljša so kemična
vlakna, ki so narejena
umetno. Lahko bi bila
tako dolga, da bi jih
večkrat ovili okrog
Zemlje.

Svileno pa je
zelo dolgo.
Tudi 900 m
in več.

NALOGA

- Oglej si etiketo na enem od svojih oblačil in ugotovi, iz katerih vlaken je narejeno blago. Ugotovi ali so vlakna rastlinska, živalska ali kemična. (upoštevaj tudi možnost, da so vlakna mešana).

KAKŠNO JE BLAGO, JE ODVISNO OD LASTNOSTI VLAKEN

- **Tekstilni izdelki so narejeni iz blaga, ki mora imeti določene lastnosti.**

Hlače morajo biti narejene iz trpežnega blaga

Katera oblačila, poleg hlač, morajo biti trpežna?

Spodnje perilo naj bi bilo mehko na otip

Zavese se morajo lepo gubati.

- Vse je odvisno od vlaken, iz katerih je blago narejeno.
- Odvisno je od tega, koliko so vlakna upogibljiva, prožna in koliko se raztezajo.

TEKSTILNA OBRT IN INDUSTRIJA

- Nekoč so blago izdelovali ročno. Pri delu so si pomagali s statvami.

- Kasneje so nastale obrtne delavnice in pozneje tovarne.
- Tako je nastala tekstilna industrija.

NALOGA

- Poišči ime vsaj enega slovenskega podjetja, ki izdeluje tekstilne izdelke. Ime poišči na etiketah oblačil ali v reklamnih oglasih.

Besedilo povzeto po učbeniku Gospodinjstvo za petošolce,
za pouk gospodinjstva v 5. razredu osnovne šole.

Slikovno gradivo: vir internet